

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	v
ÖNSÖZ	ix
KISALTMALAR	xv
GİRİŞ.....	1
 Birinci Bölüm	
KENTİN SOSYOLOJİK ÖZELLİKLERİ	5
I- GENEL OLARAK	5
II- KLASİK SOSYOLOGLARIN KENT ÇÖZÜMLEMELERİ	7
A- Tönnies: Cemaat ve Cemiyet.....	7
B- Durkheim: Mekanik Dayanışma-Organik Dayanışma	9
C- Weber: Kentin Tarihsel Tipolojileri.....	10
D- Simmel: Metropol İnsanının Karakteri.....	12
E- Marx ve Engels: Kent, Eşitsizlik ve Sınıf Çatışması	15
III- CHICAGO OKULU	21
A- Kent Sosyolojisinin Kuruluşu.....	21
B- Kentin Büyümesinin Ekolojik Açıklanışı.....	23
C- Kentlilik: Bir Yaşam Biçimi	24
D- Chicago Okulu'na Yöneltilen Eleştiriler	27
IV- KENT SOSYOLOJİSİNİN MARKSİST ELEŞTİRİLERİ	29
A- Kent ve Kollektif Tüketim	29
B- Kentin Kuşatıcı Bir Marksist Analizi.....	33
1) Kullanım Değeri - Değişim Değeri.....	34
2) İktisadi Bütünleştirme Tarzı ve Kent	37
V- AZGELİŞMİŞLİK VE KENT	38
VI- KÜRESELLEŞME, POSTMODERNİZM VE KENT.....	41
VII-SOSYOLOJİK OLARAK KENT	46
 İkinci Bölüm	
KENT VE SUÇLULUK.....	49
I- GENEL OLARAK SUÇ VE TOPLUM.....	49
II- SUÇ OLGUSUNU TEŞHİSE YÖNELİK KURAMSAL YAKLAŞIMLAR 52	52
A- Biyolojik Yaklaşımlar	52
B- Psikolojik Yaklaşımlar	59
C- Sosyolojik Yaklaşımlar	62
1) Marx ve Engels: Kapitalizm ve Suç	62
2) Durkheim: Kuralsızlık ve Suç.....	67
3) Tarde: Taklit, Öğrenme ve Suç.....	70

III- KENTLEŞME VE SUÇ İLİŞKİSİNE YÖNELİK SOSYOLOJİK	
KURAMLAR.....	71
A- Ekonomik Koşullar ve Suç	71
B- Kent Ekolojisi ve Sosyal Çözülme	76
C- Toplumsal Yapı ve Kuralsızlık	83
D- Damgalama Kuramı	88
E- Radikal Kriminoloji	91
IV- KENTLEŞME VE SUÇ İLİŞKİSİNİN KURAMSAL BİLEŞENLERİ.....	95
A- Genel Olarak.....	95
B- Kentsel Yoksulluk	96
C- Çöküntü Bölgeleri ve Mekânsal Damgalanma.....	107
D- “Tehlikeli Sınıflar”: Yoksulların Kontrolü	112
V- KENTLEŞME, SUÇ VE SOSYOLOJİ	116
 Üçüncü Bölüm	
TÜRKİYE'DE KENTLEŞME.....	119
I- GENEL OLARAK	119
II- OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA İSTANBUL.....	119
A- 15-18. Yüzyıllar	119
B- İstanbul'un Asayışi ve Göç Hareketleri (15-18. Yüzyıllar)	122
C- 18.ve 19. Yüzyıllarda İstanbul'un Mekânsal Yapısının Dönüşümü.....	124
D- Osmanlı Modernleşme Sürecinde Kentleşme ve Suç	127
III- CUMHURİYET DÖNEMİNDE TÜRKİYE'DE KENTLEŞME	130
A- 1923-1950	130
B- 1950-1980	135
1) Gecekondulasmaının Yaygınlaşması.....	139
2) Kentle Bütünleşme Sorunu	141
C- 1980'den Bugüne.....	145
1) Gecekonduların Dönüşümü	146
2) Küreselleşme ve “Dünya Kenti İstanbul”	148
3) “Varoşlar” Söylemi.....	153
4) Soylulaştırma ve Kentsel Dönüşüm	156
5) Yalıtılmış Yerleşimlerde Korunaklı Yaşam.....	161
IV- İKİ FARKLI KENTLEŞME	164
 Dördüncü Bölüm	
TÜRKİYE'DE KENTLEŞME VE SUÇ.....	167
I- GENEL OLARAK	167
II- 1980 ÖNCESİ KENTLEŞME VE SUÇ	167
III- 1980'DEN SONRA KENTLEŞME VE SUÇ.....	177
A- Suç İstatistiklerinin Değerlendirilmesi.....	177
B- Türkiye'de Kentleşme ve Suç İlişkisinin Kuramsal Bileşenleri.....	186
1) Kentsel Yoksulluk	186
2) Zorunlu Göç.....	193
3) Çöküntü Bölgeleri	198
4) Tehlikeli Sınıflar: “Varoş Psikopatları”	206
IV- SUÇUN GERÇEK TABLOSU	211

SONUÇ	213
KAYNAKÇA	219
 EKLER.....	239
Belge 1: Emniyet Genel Müdürlüğü'nden 12.06.2007 tarihli ilk suç istatistik talebim.....	241
Belge 2: Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ilk talebime 25.06.2007 tarihli cevabı.....	242
Belge 3: Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 26.06.2007 tarihli cevabına ilişkin veriler.	243
Belge 4: Emniyet Genel Müdürlüğü'nden 23.07.2007 tarihli ikinci istatistik talebim.	244
Belge 5: Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ikinci istatistik talebime 30.07.2007 tarihli cevabı.....	245
 ŞEKİL, TABLO VE GRAFİKLER	247
Şekil 1: Burgess'in Kentsel Büyüme Modeli.....	249
Grafik 1: 1989-2006 Toplam Asayiş Suçları	250
Grafik 2: 1998 İllere Göre 100.000 Kişiye Düşen Asayiş Suçu	251
Tablo 1: 2003 İllere Göre Asayiş Suçları, 100.000 Kişiye Düşen Suç ve 2001'e Göre Suç Artış Oranı.....	252
Grafik 3: 2003 İllere Göre 100.000 Kişiye Düşen Asayiş Suçu	253
Grafik 4: 1998-2003 İllere Göre 100.000 Kişiye Düşen Asayiş Suçu Karşılaştırması.....	254
Grafik 5: İllere Göre 100.000 Kişiye Düşen Cinayet (1998)	255
Grafik 6: İllere Göre 100.000 Kişiye Düşen Irza Geçme Suçu (1998)	256
Grafik 7: İllere Göre 100.000 Kişiye Düşen Hırsızlık (1998)	257
Grafik 8: İllere Göre 100.000 Kişiye Düşen Gasp-Soygun (1998)	258
Grafik 9: Ankara, İstanbul ve İzmir ile Bazı Avrupa Kentlerinin Çeşitli Suçlarda 100.000 Kişiye Düşen Suç Oranlarının Karşılaştırması	259
Tablo 2: 2003 İllere Göre Şahsa Karşı Suçlar	261
Tablo 3: 2003 İllere Göre Mala Karşı Suçlar	262
Tablo 4: 2002-2006 Şahsa Karşı Suçlar.....	263
Tablo 5: 2002-2006 Mala Karşı Suçlar.....	264
Tablo 6: İllerin Güvenlik ve Asayiş Riski Açısından Sıralaması.....	265
ABSTRACT	267